

Afgørelser – Reg. nr.: 05627.00

Fredningen vedrører: Grishøjgårds Krat

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

20-03-1973

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

1217 I SØ

REG. NR. 5627.
M. 812

20/3-73.

F r e d n i n g
af
arealer ved Grishøjgårds krat
i
Store Vildmose.
=====

År 1973 den 20. marts afsagde Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds i sagen

F.s. 4272/1973: Fredning af arealer ved Grishøjgårds krat i Store Vildmose,
sålydende

k e n d e l s e:

Ved skrivelse af 21. december 1972 har Fredningsplanudvalget for Nordjyllands amt i medfør af § 1, jfr. § 11, i lov om naturfredning af 18. juni 1969 rejst sag om fredning af et ca. 174,47 ha stort areal ved Grishøjgårds krat i Store Vildmose, Tolstrup sogn. Motiveringen for fredningen er følgende:

"Siden 1967 er der på det af Kulturministeriet erhvervede forskningsareal i St. Vildmose, matr. nr. 2x og lat Vildmosen, Tolstrup sogn, foretaget omfattende undersøgelser af plovspor fra jernalderen. For at disse spor kan bevares, skønnes det nødvendigt, at jorden bibeholder en betydelig grad af fugtighed. Af samme årsag er grøfter på forskningsarealet blevet tildækket og drænene tilstoppede.

De dyrkede landbrugsarealer, der er beliggende syd for det arkæologiske forskningsområde, er stærkt vandlidende og lodsejerne har derfor ønsket foretaget en afvanding. For ikke at få en kanal gående gennem forskningsarealet eller midt igennem de private lodsejeres dyrkede arealer, er Statens jordlovsudvalg, lodsejerne og fredningsplanudvalget

nået til enighed om at placere kanalen parallel med matr. nr. 2x og lat's sydskel i en afstand af 30 meter fra dette.

Ved denne placering af afvandingskanalen 30 meter fra forskningsarealet, formodes det, at grundvandssænkningen på dette bliver minimal og forhåbentlig uden væsentlig skadelig virkning.

Fredningsplanudvalget skal herefter nedlægge følgende påstand om servitut på arealet:

1. Den nuværende tilstand skal søges bevaret, således at arealet kan henligge som moseareal.
2. Det er forbudt at foretage afvandede foranstaltninger, dog skal nødvendig oprensning af tilgrænsende kanaler fortsat kunne finde sted. Oplægning af fyld fra Stavåd kanal skal foregå på det 30 m brede areal syd for matr. nr. 2x og lat. Færdsel langs Stavåd kanal med de for oprensning nødvendige maskiner skal være tilladt.
3. Det skal være tilladt at beplante arealet syd for matr. nr. 2x og lat efter nærmere indsigt fra de påtaleberettigede.
4. Der tillægges offentligheden ret til ^{gående} færdsel på arealet.
5. Afvigelser fra fredningsbestemmelserne må ikke foretages uden de påtaleberettigedes samtykke.
6. Den nødvendige landskabspleje til bibeholdelse af arealets karakter skal kunne foretages ved det offentliges foranstaltning og for dettes bekostning.

Påtaleretten foreslås tillagt Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds samt Ministeriet for kulturelle anliggender."

Lodsejer- og matrikelportegnelse:

Lb. nr.	Matr. nr.	Lodsejer.	Areal der fredes i m ²
Vildmøsen Tolstrup sogn			
1.	<u>2am</u>	Truckfører Aksel Thomsen, Taffelgårdsvej 300, Vestbjerg.	9000 m ²
2.	<u>2al</u>	Gårdejer Anders Elhardt Nielsen, Taffelgårdsvej 280, Vestbjerg.	9000 m ²
3.	<u>2af</u>	Fru Rigmor Bjerregård, Taffelgårdsvej 246, Vestbjerg.	6000 m ²
4.	<u>2ag</u>	Landbrugsministeriet, v/Statens Jordlovsudvalg, Sct. Annæ Plads 19, Køben- havn K.	6000 m ²
5.	<u>2ah</u>	Husmand Chr. Jørgen Lar- sen, Taffelgårdsvej 214, Vestbjerg.	6000 m ²
6.	<u>2an</u>	Gårdejer Erik Holm Nielsen, Taffelgårdsvej 174, Vestbjerg.	1.2000 m ²
7.	<u>2ad</u>	Landmand Jens J. Larsen, Taffelgårdsvej 168, Vestbjerg.	1.2000 m ²
8.	<u>2z</u>	Landbrugsministeriet v/Statens Jordlovsudvalg, København K.	6000 m ²
9.	<u>lat</u> <u>2x</u>	Kulturministeriet, Nybrogade 2, København K.	31.3510 m ² 136.5241 m ²
Samlet areal, der fredes:			<u>174.4751 m²</u>

I henhold til naturfredningslovens § 13 er fredningen bekendtgjort i Statstidende og Aalborg Stiftstidende den 17. januar 1973 og i Vendsyssel Tidende den 16. s.m., hvorhos samtlige ejere, brugere og panthavere er indvarslet ved anbefalede breve af 23. s.m.

I henhold til indkaldelsen har fredningsnævnet sammen med de mødte foretaget besigtigelse den 27. februar 1973 og efterfølgende forhandlingsmøde på Mosekroen.

Danmarks Naturfredningsforenings repræsentant på mødet anbefalede fredningen.

Alle lodsejere nr. 1 - 8 samtykkede i fredningen mod erstatning 2.000 kr. pr. ha, nr. 9 (Kulturministeriet) uden erstatning.

Fredningsnævnet finder, at arealerne på grund af deres landskabelige værdi har væsentlig betydning for almenheden, herunder befolkningens friluftsliv, og at bevarelsen er af væsentlig interesse af naturvidenskabelige og undervisningsmæssige hensyn, hvorfor arealerne vil være at frede i medfør af § 1 i lov om naturfredning.

På mødet var Statens jordlovsudvalg repræsenteret ved agronom Aksel Pedersen, Vildmosen, der gjorde rede for afvandingen af landbrugsjorderne syd for den nye kanal og oplyste, at kanalen forløber næsten vandret, at jordlovsudvalget foranstalter og bekoster en uddybning af kanalen med 50 - 75 cm, og at spørgsmålet om vedligeholdelse og oprensning må forventes forelagt landvæsensnævnet indenfor et par år, samt skønnede at den årlige økonomiske byrde ville blive 3.000 kr. for hver side af kanalen for den af fredningen berørte strækning på ca. 2,3 km.

Kulturministeriets repræsentant kunne på mødet ikke give lodsejerne tilsagn om friholdelse for den anførte byrde for nordsiden af kanalen, og fredningsnævnet finder herefter at måtte forbeholde lodsejerne genoptagelse af frednings-sagen til fastsættelse af yderligere erstatning, såfremt vedligeholdelse og oprensning også af kanalens nordside måtte blive pålagt dem som bredejere, hvilken forpligtelse de ikke har haft for den gamle kanal, der nu som led i fredningen tør-lægges.

Fredningsplanudvalgets repræsentant, landinspektør Sv. Dissing, oplyste, at ca. 70 ha af Kulturministeriets arealer matr. nr. 1a og 2x er udlejet til Pinstrup mosebrug indtil 31. marts 1978, hvilket lejemål fredningen respekterer.

Fremdeles vil fredningsplanudvalget - overensstemmende med lodsejernes ønske - foranstalte og bekoste tilplantning af det 30 meter brede areal, som ligger mellem den gamle skelgrøft og den nye kanal, idet denne bræmme er praktisk uanvendelig til markdrift, og således at der bliver plads til at køre med oprensningmaskiner langs kanalen. Udvalget vil forelægge lodsejerne en plan for beplantningen.

Fredningsnævnet kan tiltræde den af fredningsplanudvalget foreslåede udformning af fredningsservitutten som ovenfor beskrevet.

Erstatninger.

Fredningsnævnet finder de fremsatte erstatningskrav meget rimelige under hensyn til på den ene side, at arealerne må udgå af markdrift, og på den anden side, at den nye afvandingskanal antages at være til fordel for ejendommenes drift. Med rimelig afrunding fastsættes erstatningerne til følgende beløb:

1. Aksel Thomsen	9000 m ²	2.000 kr. 00 øre
2. Anders Elhardt Nielsen	9000 m ²	2.000 " 00 "
3. Rigmor Bjerregård	6000 m ²	1.400 " 00 "
4. Statens jordlovsudvalg	6000 m ²	1.400 " 00 "
5. Chr. Jørgen Larsen	6000 m ²	1.400 " 00 "
6. Erik Holm Nielsen	1.2000 m ²	2.800 " 00 "
7. Jens J. Larsen	1.2000 m ²	2.800 " 00 "
8. Statens jordlovsudvalg	6000 m ²	1.400 " 00 "
9. Kulturministeriet	<u>167.8751 m²</u>	<u>0 " 00 "</u>
	174.4751 m ²	15.200 kr. 00 øre.
	=====	=====

Erstatningerne forrentes med 1% over Nationalbankens diskonto ved kendelsens afsigelse og fra denne dato og udbetales til ejerne, da ingen anden har gjort krav derpå.

Kendelsen tinglyses på de ånførte ejendomme med prioritet forud for pantegæld og andre hæftelser og med påtaleret for Ministeriet for kulturelle anliggender og Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds.

Erstatningerne udredes med $\frac{3}{4}$ af Statskassen og $\frac{1}{4}$ af Nordjyllands amtsfond.

Kendelsen kan inden 4 uger fra dens forkyndelse indankes til Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22⁴, 1602 København V.

T h i b e s t e m m e s :

De ovennævnte ejendomme matr. nr. 2am, 2al, 2af, 2ag, 2ah, 2an, 2ad, 2z, lat og 2 x, Vildmosen, Tolstrup sogn, af areal

174,4751 ha fredes som ovenfor side 1 - 2 beskrevet og som indtegnet på vedhæftede kort. Gældende lejekontrakt med Pinstrup mosebrug om ca. 70 ha af matr. nr. 1at og 2x indtil 31. marts 1978 respekteres. Genoptagelse af fredningssagen forbeholdes lodsejerne som ovenfor side 5 bestemt.

Carl Nielsen. Th. Haagen. Helge Spejlborg.

=====

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Nordjyllands
amts nordlige fredningskreds,

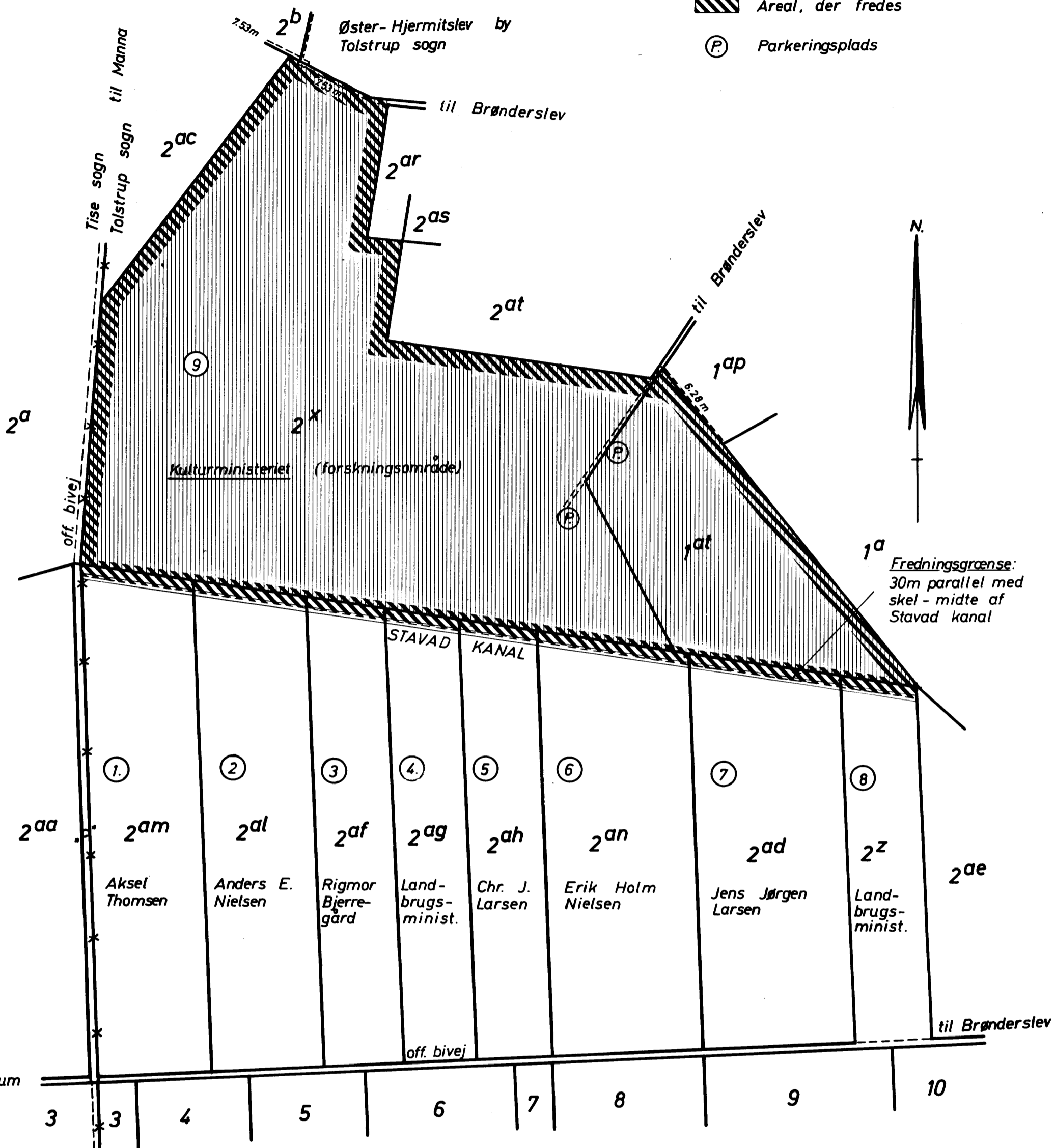
den 20.marts 1973.

Th. Haagen.

KORT>

SIGNATUR:

- Areal, der fredes
- Parkeringsplads

REG. NR. 05627.000

REG. NR. 05627.000

Fredning af arealer ved

GRISHØJGÅRDS KRAT

Vildmosen, Tolstrup sogn
 Brønderslev kommune
 Nordjyllands amt

Udfærdiget i november 1972 på grundlag af
 matrikelkort, a'jour til 20. oktober 1972.

FREDNINGSPLANUDVALGET FOR NORDJYLLANDS AMT

1:10 000

